

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Genus Didascalicum. cap. 12.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

Genus Didascalium . Cap. XII.

IN genere Didascalio, siue docenda sit quaestio simplex de prouidentia, de fide, de purgatorio, de visione Dei, siue sit composita, ut an fides iustum faciat hominem, An Castitas preferenda matrimonio, possunt esse vsui omnes loci Topici in quibus natura rei explicatur, & quae ei sunt adiuncta, ut causa, & effectus, & contraria, & similia, quorum nos supra exempla attulimus ex sacris literis. Sic Chris. de stella quae Magis apparet proponit quaestionem an fuerit vera stella, ut alia, & probat partem negantem & utitur locis à definitione, diuisione, situ, coniunctis, sine, testimonio. Afferamus & nos exemplum aliquod, ex locis Topicis allatis, argumenta promentes. Si probandum sit mihi mortem Christiano Viro contemendam esse, ita disputabo, Mors est dissolutio animae & Corporis, & transitus ad Caelestem Patriam, & peregrinationis terminus, ergo optanda. Argumentum desumptum est à definitionibus: Siue mors accidat puero, siue seni, siue in aetate virili ei qui cum voluntate Dei consentiat, non potest non feliciter cadere, appetenda igitur, est argumentum à partium enumeratione.

A Coniugatis autem erit si beati mortui qui in Domino moriuntur, mors igitur in Domino appetenda. A genere omnis dissolutio quae à Deo fit non potest non esse utilis, ergo mors non est pertimescenda. A specie, nec violentam, nec ignominiosam mortem, nec naturalem sancti extimuerunt, ergo mors verè timenda per se non est. A simili, liberari à carcere optabile est, cur igitur ego timeam cum Deus nos è custodia in gloria libertatem euocat? A dissimili Praesertim cum vita hominis non pereat, ut aliarum rerum, tum enim cum homo dissoluitur maximè viuit Deo anima, & corpus breui est reditura.

A Contrarijs. Cum autem haec praesens vita sit maximis arum nis plena, mortem suauem ac expetendam dicamus necesse est. Ab adiunctis. Adest Christus Dominus pie morientibus, adest Sanctorum custodia Angelorum, praesto est rectè factorum conscientia, quare non potest esse ea mors nisi praetiosa atque adeo nullo modo pertimescenda, Ab antecedentibus & consequentibus: Hac lege nati sumus ut moriamur, & post breui vitam vsuram ad immortalitatem perueniamus, libenter igitur subeunda mors est, per quam & naturae debitum soluimus, & meliorem vitam ingredimur. A repugnantibus: Corpus quod

*Hom. 6. in
M. attb.*

*Ex locis Topicis.
Exemplum
Mors Viro
forti contem-
nenda.*

Apor. 14.

Sap. 9.

corruptitur aggrauat animam, & deprimat terrena inhabitatio sensum multa cogitantem, ergo ut anima euolet libera & in vno conquiescat creatore suo, caducum ei corpus & terrena inhabitatio relinquenda est; cur ergo non sit expetenda mors quæ pro seruitute libertatem, pro labore quietem confert? A Causis, à Deo mors immittitur, pœna peccati est, æquo animo igitur perferenda. Ab effectis Mors est instar pontis, quo ab hac ærumnosa ad felicem æternamque Vitam fit transitus, quid ni igitur alacriter subeunda est?

Quatuor Capita in quaestione.

Exemplum de prouidentia Dei.

Quæ prudentia Oratori seruanda cum docet.

In hoc genere considerantur & illa quaestionum vulgata capita quatuor: An sit res, quid sit, quale sit, & propter quid sit, quorum aliquid in rebus, sæpe omnia in vna eademq; considerantur, vt si de prouidentia agam, Primo loco ostendam eam re vera dari, & nihil casu quantum ad Deum pertinet fieri. Secundo explicabo quid sit hæc prouidentia Dei siue generalis omnium rerum, siue peculiaris hominum, inde qualitates eius & proprietates exequar, ac tandem ex Dei infinita bonitate & sapientia nasci. In hoc genere adhibenda sunt varia testimonia, sacrarum literarum, quarum voces & phrasæ examinandæ, sententiæ confirmandæ, Patrum dicta proferenda sunt, traditionum authoritas, & Conciliorum Summorumq; Pontificum decreta in medium afferenda, de quibus nos suo loco egimus. Non deerunt & alij plerique Theologici loci quos etiam supra attingimus, vnde ad docendum copiosa rerum seges existet. Tenenda autem est in hoc genere ea prudentia quæ Sancti Patres docent: cum enim agunt in suis scriptis contra hæreticos dogmatibus fidei, & ad doctos concionem habent acutè & concisè ad dialecticam normam premunt rem, & vrgent, vt est videre in multis libris apud August. Hieron. & alios. Cum vero ad populum habent sermones, longè aliter eas materias docent. Ex scripturis etiam sacris docemur ita esse ad populum tractandas huiusmodi quaestiones, vt etiam ad mores accomodentur, sicut est videre apud prophetas, & apud D. Paulum: Sit exemplo Epistola ad Romanos in cuius primis capitibus versatur Apostolus in genere didascalico, loquens de Iustificatione per fidem operantem ex Charitate sine operibus legis, agit de Iudeorum reprobatione, & vocatione gentium vsque ad Caput duodecesimum, tamen passim admiscet morales admonitiones, & ad extremum conuertit penè se totum à genere didascalico ad instituendos mores, ac suasorium genus à capite duodecesimo, vsque ad finem Epistolæ.

T Genus